

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/77/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819010122
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Sučík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5819010122.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline na verejnom zasadnutí konanom 3. októbra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Sučíka a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a Mgr. Miroslava Mazúcha, prejednal odvolanie obžalovaného O. P. proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/36/2019 z 8.8.2019, a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 6T/36/2019 z 8.8.2019 vo výroku o treste u obžalovaného O. P..

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného O. P., nar. XX.X.XXXX v X., trvale bytom X. V.,
L., I. XXXX/XX, t. č. v ÚVV a ÚVTOS
Žilina,

o d s u d z u j e

Podľa § 172 ods. 1, § 39 ods. 1, § 36 písm. l), n), § 37 písm. m), § 38 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky a 11 (jedenásť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. z a r a d' u j e obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ō v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný O. P. uznaný za vinného zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedený vo výroku napadnutého rozsudku.

Podľa § 172 ods. 1, § 39 ods. 1, 3 písm. d), § 38 ods. 2, § 37 písm. m), § 36 písm. l) Tr. zák. mu bol za tento trestný čin uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. okresný súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie obžalovaný, a to len proti výroku o treste. V písomných dôvodoch podaného odvolania poukázal na to, že na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a skutok kladený mu za vinu úprimne oľutoval. Podľa názoru obžalovaného okresný súd ustanovenia § 34 ods. 1, 4 Tr. zák. neaplikoval správne. V rámci skúmania

primeranosti trestu dôsledne nevyužil sudcovskú individualizáciu trestu tak, aby uložený trest odňatia slobody zodpovedal všetkým zvláštnostiam prejednávaneho prípadu. Trest má okrem iných funkcií pôsobiť aj výchovne, a to nielen na páchatela, ale aj na ostatných členov spoločnosti, pričom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Druh a výmera trestu odňatia slobody ako právneho následku trestného činu musí byť úmerná k spáchanému trestnému činu. Prvostupňový súd však pri ukladaní trestu kládol neprímeraný dôraz na jeho 4 záznamy v registri trestov a na spáchanie skutku v čase plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia. Obžalovaný bol názoru, že vzhľadom na jeho doterajší život, pomery a možnosť nápravy, ako aj pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností by bolo možné dôvodne predpokladať jeho úspešnú nápravu a súčasne ochranu spoločnosti aj v prípade uloženia miernejšieho trestu odňatia slobody. Pri použití inštitútu mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. možno totiž uložiť aj trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, čo okresný súd aplikoval aj v tomto prípade, ako to vyplýva z odôvodnenia rozsudku. Prvostupňový súd mu však neuložil trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby, obdobne ako spoluobžalovanému O.. Obidvaja boli pritom stíhaní za obdobný skutok, ktorý spáchali v čase plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia za iný trestný čin. Obžalovaný z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozsudkom vo veci rozhodol a uložil mu miernejší trest odňatia slobody.

Krajský súd na podklade podaneho odvolania preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom mal na zreteli aj povinnosť prihliadnúť na všetky prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním vytkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávnenou osobou a je dôvodné, ale prevažne z iných dôvodov ako obžalovaný uviedol.

Preskúmaním spisu nadriadený súd zistil, že v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému výroku rozsudku sa postupovalo podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku. Obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo skutku uvedeneho v obžalobe prokurátora. Na následne položené otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. odpovedal spôsobom áno. Súd po vyjadrení prokurátora a obhajcu vyhlásenie obžalovaného prijal a rozhodol, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku nevykoná a vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste. V týchto súvislostiach je potrebné uviesť, že vyhlásenie obžalovaného o vine zo skutku uvedeneho v obžalobe je neodvolateľné. V tomto rozsahu ani nemožno obžalovaným napádať odvolaním výrok o vine, urobený na podklade takéhoto vyhlásenia. Ak okresný súd vyhlásenie obžalovaného prijal, následné skúmanie viny, resp. jeho kvalifikačnej podoby vo vzťahu k dotknutému skutku by totiž popieralo zmysel a obsah predchádzajúceho uznania viny a prijatia tomu zodpovedajúceho vyhlásenia súdom prvého stupňa.

Konanie obžalovaného okresný súd kvalifikoval ako zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b) Tr. zák.

Na základe podaneho odvolania obžalovaného odvolací súd preskúmal výrok o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu. Preskúmaním dospel k záveru, že napadnutý výrok o treste odňatia slobody nie je správny, pretože okresný súd mal obžalovanému podľa § 172 ods. 1, § 36 písm. l), n), § 38 ods. 3, § 38 ods. 5 Tr. zák. ukladať trest odňatia slobody v trestnej sadzbe od 6 rokov a 6 mesiacov do 7 rokov a 8 mesiacov, keďže pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby (v prejednávanej veci základná trestná sadzba od 3 do 10 rokov) o jednu polovicu a pri prevahe pomeru poľahčujúcich okolností sa znižuje horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Obžalovaný dokonil zločin, pre ktorý uznal vinu v prejednávanej veci v apríli 2018 potom, ako bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava III. sp. zn. 3T/132/2017 z 30.1.2018, právoplatným 30.1.2018 uznaný vinným zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Tr. zák., za ktorý mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu s probačným dohľadom vo výmere 5 rokov, ktorá po započítaní skúšobnej doby z inej trestnej veci (Okresný súd Bratislava V. sp. zn. 3T/83/2017) plynie od 21.9.2017 do 21.9.2022. Odvolací súd túto nesprávnosť spočívajúcu v uložení neprímerane mierneho trestu odňatia slobody obžalovanému napraviť nemohol, pretože podľa § 322 ods. 3 Tr. por. v neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora,

ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného (tzv. zásada zákazu zmeny k horšiemu - zákaz reformatio in peius). Prokurátor v prejednávanej veci odvolanie v neprospech obžalovaného nepodal.

Prvostupňový súd pri ukladaní trestu odňatia slobody nesprávne aplikoval aj ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody. Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť aj trest pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. Okolnosťami prípadu sú podľa zaužívanej súdnej praxe všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru a závažnosti trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Pri pomeroch páchatel'a sa hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré existujú v čase rozhodovania o treste (napríklad majetkové pomery, jeho zdravotný stav, zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu a pod.). Okresný súd mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody odôvodnil tým, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie o vine, čím sa vzdal práva na verejný súdny proces, k spáchaniu trestného činu sa priznal a úprimne ho oľutoval, čím napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti. Uvedené dôvody podľa nadriadeného súdu nie sú mimoriadnymi dôvodmi na zníženie trestu odňatia slobody pod jeho dolnú hranicu ustanovenú zákonom, pretože u obžalovaného nebolo zistených viacero poľahčujúcich okolností pri absencii priťažujúcich okolností, čo by mohlo podľa súdnej praxe odôvodňovať mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pre jeho pomery. Obžalovanému podľa § 36 písm. l), n) Tr. zák. iba poľahčovalo, že sa priznal k spáchaniu trestného činu, úprimne ho oľutoval a napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, na druhej strane mu však podľa ustanovenia § 37 písm. m) Tr. zák. priťažovalo, že bol už za trestný čin odsúdený. V týchto súvislostiach nadriadený súd k hodnoteniu osoby obžalovaného navyše poznamenáva, že obžalovaný sa prejednávaneho zločinu dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia s probačným dohľadom a v odpise z registra trestov má okrem toho 2 ďalšie záznamy (veci Okresného súdu Bratislava IV., sp. zn. 2T/155/2008 - trestný čin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. a Okresného súdu Bratislava III., sp. zn. 1T/184/2014 - trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák.). Nadriadený súd však ani túto nesprávnosť nemohol napraviť a po zrušení napadnutého výroku o treste musel aplikovať pri ukladaní trestu aj ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu s poukazom na už vyššie uvedenú zásadu zákazu zmeny k horšiemu pri absencii odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného.

Nadriadený súd nemohol obžalovanému mimoriadne znížiť trest pod dolnú hranicu trestu ustanovenú zákonom postupom podľa ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. (obdobne ako v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu), aj keď obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, pretože trest odňatia slobody v tomto prípade by súd mohol uložiť znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda nie kratší ako 2 roky. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. (pre okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a), ktoré použil okresný súd bolo pre obžalovaného priaznivejšie, lebo podľa tohto zákonného ustanovenia bolo možné znížiť dolnú hranicu trestnej sadzby až na 6 mesiacov (§ 39 ods. 3 písm. e/ Tr. zák.).

Nadriadený súd sa stotožnil s odvolacou námietkou obžalovaného spočívajúcou v tom, že okresný súd na jednej strane pri ukladaní trestu odňatia slobody použil ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu pod dolnú hranicu trestu ustanovenú zákonom, na druhej strane trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestu ustanovenú zákonom (pod 3 roky) neuložil, keďže mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 6 mesiacov. Obžalovaný dôvodne namietal, že prvostupňový súd síce v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že vyhlásením o vine na hlavnom pojednávaní napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, ale v napadnutom výroku o treste mu už zodpovedajúcu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. nepriznal.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti a úvahy nadriadený súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste u obžalovaného P., pretože napadnutým výrokom rozsudku bolo porušené ustanovenie Trestného zákona a obžalovanému podľa § 172 ods. 1, § 39 ods. 1, § 36 písm. l), n), § 37 písm. m), § 38 ods. 3 Tr. zák. uložil mimoriadne znížený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 11 mesiacov. Obžalovanému pri výmere trestu odňatia slobody poľahčovalo, že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zák.) a napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom (§ 36 písm. n/ Tr. zák.) a na druhej strane priťažovalo,

že bol už za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m/ Tr. zák.). Z obsahu konania obžalovaného na hlavnom pojednávaní vyplýva, že sa nielen k spáchaniu trestného činu priznal, ale jeho spáchanie aj úprimne oľutoval, čo obžalovaný spontánne vyjadril bezprostredne po vyhlásení o vine, v priebehu výsluchu i v záverečnej reči. Obžalovaný vyhlásením o vine umožnil prevziať výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní, pričom v prejednávanej veci, napriek vyhláseniu obžalovaného o vine, nebolo použité ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu pod dolnú hranicu trestu ustanovenú zákonom postupom podľa ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. (obdobne ako v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu) a preto možno za týchto okolností konštatovať, že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody musel odvolací súd aplikovať z dôvodu, že rozsudok odvolaním napadol vo svoj prospech iba obžalovaný a pri absencii odvolania prokurátora v neprospech obžalovaného odvolací súd nemohol zmeniť napadnutý rozsudok v jeho neprospech, a to ani v ustanovení o mimoriadnom znížení trestu podľa ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. Nadriadený súd však obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 11 mesiacov, bezprostredne pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby (pod 3 roky), keď prihliadol najmä na okolnosti spáchaného zločinu, osobu obžalovaného, ktorý má v registri trestov 4 záznamy a skutočnosť, že sa prejednávaneho zločinu dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom, ktorý mu bol uložený pre zločin.

Obžalovaného nadriadený súd podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.